

βαυκάλ.) Ἦπ. **2)** Ἐρεθισμός, ὀργή, θυμός Πόντ. Σάντ.): Ἐφ' ὅσον ἀθέραν ἔσ' (ἄφησέ τον, εἶναι εἰς ὄν θυμόν του). **3)** Ἐπίδρασις, δύναμις Πόντ. (Οἶν.) Ἦ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. Ἰκαρ. Κεφαλλ. Ρόδ.

ἀθήρι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθήρας.

Τὸ ἐκλεκτότερον μέρος πράγματός τινος: *Τ' ἀθήρι τοῦ μανιτασαρῆς.*

ἀθηριάζω ἀμάρτ. ἀθερακάζομαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθήρας.

Πάσχω τὸν λαιμόν ἐξ ἐπικολληθέντος ἀθήρος στάχνος, κυρίως ἐπὶ ζῶου, σπανιώτατα δ' ἐπὶ ἀνθρώπου: Ὁ ἄπ-παρος ἀθερακάστηκεν. Ἡ μοῦλα ἐν' ἀθερακασμένη.

ἀθηρίνα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀθηρίνα Λυκ. (Λιβύσσ.) ἠθηρίνα Ἰος Πόντ. (Οἶν.) ἠτηρίνα Πόντ. ἀφρίνα Ἦπ. ἀθήρινα Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀθηρίνη. Ὁ τύπ. ἀφρίνα κατὰ παρετυμολ. πρὸς τὸ ἀφρός (ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογραφ. 10 (1929) 205).

1) Ὁ ἰχθύς ἀθηρίνη ἢ ἀθηρινός, ἀθηρίνη ἢ ἔψητος (*atherina hepsetus*) τοῦ γένους τῶν ἀθηρινῶν (*atherinae*) τῆς τάξεως τῶν ἀκανθοπτερυγίων (*mugiloidae*), ἀλλὰ καὶ ἄλλα εἶδη τοῦ αὐτοῦ γένους, ὡς *atherina boyeri*, *atherina mochon* κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. κ. ἀ.) Πβ. θρίσσα, σμαρίδα, χαψί. **2)** Ὁ ἰχθύς σμαρίς Κρήτ. Κύπρ. κ. ἀ. **3)** Ἡ λεπτή σμαρίς Κρήτ.

4) Μεταφ. τὸ εἰς λεπτότατα τεμάχια κομμένον κρόμμυον Κρήτ. [**]

ἀθηρινιά ἡ, Ἰων. (Κρήν.) ἀθηρινιά Ἰων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα.

Δίκτυον πρὸς ἄγραν ἀθηρίνης ἢ μικρῶν ἰχθύων: Ἐπασα ἔς ἀθηρινούς μετὴν ἀθηρινιά. Συνών. ἀθηρινειό, ἀθηρινίστρα, ἀθηρινόδιχτο, ἀθηρινολόγος, ἀθηριτύπος **II**. [**]

ἀθηρινιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα.

Ρίπτω, χρησιμοποιοῦ τὴν ἀθηρίνην ὡς δόλωμα: Τὰ μονδιάσματα ἀθηρινιάσαμενε γὰρ νὰ ριζώμενε τὴ νύχτα τὰ σκοινιά (μονδιάσματα = ἡ ὥρα τοῦ λυκόφωτος). Πβ. ἀθηρινοδόλωμα.

ἀθηρινειό τό, Θράκ. (Σηλυβρ.) ἀθηρινεῖον Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα.

Ἀθηρινιά, ὁ ἰδ.

ἀθηρίνι τό, ἀμάρτ. ἀθ'ρίνι Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα. Ἐν Λεξ. Λάουνδ. ἀθηρίνιον.

Ἀθηρίνος **I**, ὁ ἰδ. [**]

ἀθηρινίστρα ἡ, ἀμάρτ. ἀθ-θηρινίστρα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα.

Ἀθηρινιά, ὁ ἰδ.

ἀθηρινόδιχτο τό, Ἰων. (Κρήν.) Κύθν.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀθηρίνα καὶ δίχτυ.

Ἀθηρινιά, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: *Γιὰ νὰ πιάσης τοὶ ἀθηρινούς χρειάζεται ἀθηρινόδιχτο Κρήν.*

ἀθηρινοδόλωμα τό, Σίφν. ἀθηρινοδόλωμα Σίφν

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀθηρίνα καὶ δόλωμα.

Τὸ ἐξ ἀθηρίνης δόλωμα πρὸς ἀλιεῖαν ἰχθύων.

ἀθηρινολόγος ὁ, Ἀντικύθ. Κρήτ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀθηρίνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λόγος.

Ἀθηρινιά, ὁ ἰδ.

ἀθηρίνος ὁ, Ἰος Νάξ. Πάρ. Πελοπν. (Λακων.) Σίφν. Σῦρ. κ. ἀ. ἀθηρινός Ἄνδρ. Ἰκαρ. Ἰων. (Κρήν.) Μεγίστ. Νάξ. Σύμ. Χίος κ. ἀ. ἀθηρ'νός Ἀμοργ. Θήρ. ἀθηρ'νός Ἀμοργ. ἀθηρ'νός Σάμ. ἀθ'ρινός Ἀθῆν. Αἴγιν. Μέγαρ. Πάρ. Σάμ. ἀτ-θηρινός Χίος (Καρδάμ.) ἔθηρινός Νάξ. Πάρ. Σύμ. ἔθηρ'νός Θήρ. Κρήτ. Σέριφ. ἠθηρινός Ἀμοργ. Ἰος Κεφαλλ. Κέως Πάρ. Πελοπν. (Μονεμβ.) Σῦρ. ἠθηρινός Κῶς ἀλαθηρινός Αἴγιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀθηρίνος.

I) Ὁ ἰχθύς ἀθηρίνα **I**, ὁ ἰδ. ἔνθ' ἄν.: *Ἡ τραί-τα ἐμάζεψε οὐλο ἠθηρινό Κῶς.* Ἦ λ. καὶ ὡς ἐπόν. Μεγίστ. Σίφν. **II)** Δίκτυον πρὸς ἄγραν ἀθηρίνης ἢ μικρῶν ἰχθύων Μεγίστ. Σύμ.: *Ἐπῆρε τὸν ἀθηρινό γὰρ νὰ πᾶ' νὰ μαέμη δούλωμα Σύμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀθηρινιά. [**]*

ἀθηρινόψυχος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀθηρ'νόψυχος Ἰων. (Κρήν.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀθηρίνα καὶ ψυχή.

Μικρόψυχος, ἄτολμος, δευλός ἔνθ' ἄν.: *Καλὰ καλὰ εἶν' ἀθηρ'νόψυχος κ' εὐτός Ἀπύρανθ.*

ἀθήριστα ἐπίρρ. πολλαχ. ἀθήριστα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κόρινθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀθήριστος. Ἦ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Χωρὶς νὰ ἔχη θερίσει τις ἔνθ' ἄν.: *Ἐχω ἀκόμα ἀθήριστα Καλάβρυτ. Συνών. ἄθηρα.*

ἀθήριστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Καππ. Πόντ. ἀθήριστους Θράκ. (Αἰν.) ἀθήρ'στους βόρ. ἰδιώμ. ἀσέριτε Τσακων. ἀθήριγος Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κόρινθ. Λακων.) Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Χαλδ.) ἀθήρ'γος Θράκ. ἀθήρ'γους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀθήριος Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) ἀθήριτος Πόντ. ἀθήρ'τος Δαρδανέλλ. (Ὀφρύν.)

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀθήριστος. Τὸ ἀθήριτος κατὰ τὰ παραγόμενα ἐκ τῶν περισπωμένων ρημάτων.

Ὁ μὴ θερισθεὶς ἔνθ' ἄν.: *Κάμπος ἀθήριστος. Σιτάρι -χωράφι ἀθήριστο κοιν. Ἀθήριγ' πλαγιά Αἰτωλ. Χωράφι ἀθήριστα Κερασ. Τραπ. Χαλδ. || Φρ. Θερισμένο κὶ ἀθήριστο τ' ἀφήκανε (ἐπὶ σίτου κακῶς θερισθέντος) Βιθυν. (Κατιρ.) || Αἰνιγμ. Ἀσπαρτον κὶ ἀθήριγον, χρυσὸν κοκκιωναρόπον (ἄλας) Κερασ. || Ἄσμ.*

Πουλεῖ χωράφια ἀθήριστα, χωράφια θερισμένα Αἰν.

Ἔχει χωράφια ἀθήριστα, θέλουν νὰ θεριστοῦνε Καππ. Συνών. ἄθηρος.

